

Sygn. akt II Ca 1088/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Urszula Wynimko (spr.)
Sędziowie:	SSO Renata Tabor SSR del. Jolanta Klimowicz-Popławska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Zofia Szczęsnowicz

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2013 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej
w W.

przeciwko I. P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim

z dnia 23 lipca 2013 r. sygn. akt I C 218/13

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka akcyjna w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej I. P. kwoty 1 156 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17 stycznia 2010 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie w dniu 16 stycznia 2013 roku w sprawie sygn. akt VI Nc-e51298/13 uwzględnił powództwo w całości.

Sprzeciw od nakazu zapłaty wniosła pozwana I. P., która wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 23 lipca 2013 roku Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim zasądził od pozwanej I. P. na rzecz powoda (...) Spółki akcyjnej w W. kwotę 514 zł z odsetkami w wysokości 13% w stosunku rocznym od dnia 17 stycznia 2010 roku do dnia zapłaty (punkt I wyroku); oddalił powództwo w pozostałym zakresie (punkt II wyroku) i zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 40,58 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt III wyroku).

Z ustaleń Sądu Rejonowego wynikało, że strony łączyła umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych dotycząca należącego do pozwanej pojazdu marki S. (...) o numerze rejestracyjnym (...), która obowiązywała do dnia 15 stycznia 2010 roku włącznie. W okresie jej obowiązywania pozwana zapłaciła powodowi składkę w wysokości 514 zł. W dniu 15 stycznia 2010 roku pozwana złożyła powodowi oświadczenie o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia, a następnie zawarła kolejną umowę z innym ubezpieczycielem. Powód uznał, że wypowiedzenie umowy nastąpiło z naruszeniem terminu określonego w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych i stwierdził, że umowa została zawarta na kolejny rok, wzywając jednocześnie pozwaną do opłacenia składki w kwocie 1 156 zł.

Sąd I instancji przywołując treść przepisu art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych uznał, że dla zapobieżenia skutkowi zawarcia umowy na kolejne 12 miesięcy niezbędne było złożenie powodowi przez pozwaną wypowiedzenia umowy na piśmie najpóźniej w dniu 14 stycznia 2010 roku, a nie jak zrobiła to pozwana w dniu 15 stycznia 2010 roku. Na tej podstawie Sąd Rejonowy przyjął, że umowa między stronami uległa przedłużeniu na kolejne 12 miesięcy, stąd pozwana miała obowiązek zapłacić składkę. Sąd nie podzielił jednak twierdzeń powoda, co do jej wysokości zwracając uwagę, że powód mimo dwukrotnego wzywania do wskazania sposobu wyliczenia należności, nie odpowiedział na zobowiązanie Sądu. Tym samym, powód nie sprostał ciężarowi dowodu z art. 6 k.c. W tych okolicznościach, Sąd I instancji przyjął za prawdziwe twierdzenia pozwanej, że w okresie od 16 stycznia 2009 roku do dnia 15 stycznia 2010 roku wysokość świadczenia w związku z bezszkodową jazdą została obniżona i wynosiła 514 zł. W pozostałym zakresie powództwo podlegało więc oddaleniu.

Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy wskazał przepis art. 805 § 1 k.c.

O kosztach procesu Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 100 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniosła pozwana zaskarżając go w całości. Orzeczeniu zarzuciła:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, tj.

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, polegającej na przyjęciu, że kwota należna stronie powodowej wynosi 514 zł, w sytuacji gdy Sąd oparł się jedynie na twierdzeniu strony powodowej odnośnie składki płaconej za 2009 rok;

b) art. 213 § 2 k.p.c. poprzez stwierdzenie, że kwota 514 zł była uznaniem powództwa, w sytuacji gdy pozwana orientacyjnie podała jedynie wysokość składki OC w okresie obowiązywania umowy ubezpieczeniowej;

2. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie:

a) art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez jego zastosowanie, a tym samym niezastosowanie art. 33 ust. 1 powyższej ustawy, w sytuacji gdy umowa ubezpieczenia nie została przez stronę pozwaną przedłużona na kolejny okres, a rozwiązana z uwagi na ubezpieczenie pojazdu mechanicznego w innej firmie ubezpieczeniowej.

Wskazując na powyższe, skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy w sposób wszechstronny i prawidłowy wyjaśnił okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy i co do zasady poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne i prawne. Sąd Okręgowy podziela je i przyjmuje za własne, nie dostrzegając tu obrazu przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Analiza materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie pozwala na stwierdzenie, że Sąd I instancji nie dopuścił się również pozostałych uchybień zarzucanych mu w apelacji.

Na etapie postępowania odwoławczego spornym pozostało, czy złożone przez pozwaną w dniu 15 stycznia 2010 roku oświadczenie o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartej na okres od 16 stycznia 2009 roku do 15 stycznia 2010 roku było skuteczne. Zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia tej kwestii miała treść przepisu art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w brzmieniu obowiązującym na datę okoliczności sprawy, zgodnie z którym jeżeli posiadacz pojazdu mechanicznego nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, nie powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, uważa się, że została zawarta następna umowa na kolejne 12 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 2 tego przepisu (Dz. U. z 2003 roku, Nr 124, poz. 1152). Wbrew stanowisku skarżącej, Sąd I instancji dokonał prawidłowej wykładni tego przepisu. Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że wskazana klauzula prolongacyjna przewidująca „milczące” zawarcie umowy ubezpieczenia na następny okres 12 miesięcy służyła zapewnieniu nieprzerwanej ochrony ubezpieczeniowej na następny okres 12 miesięcy. Stanowczego podkreślenia wymaga, że jeśli posiadacz pojazdu nie był zadowolony z ochrony dotychczasowego ubezpieczyciela i na kolejny okres 12 miesięcy chciał zawrzeć umowę z innym ubezpieczycielem musiał o powyższym zawiadomić dotychczasowego ubezpieczyciela najpóźniej w dniu poprzedzającym upływ okresu ubezpieczenia, składając stosowne oświadczenie wyrażające wolę niezawierania kolejnej umowy zwane tu wypowiedzeniem. Jeśli tego nie zrobił, to przez następne 12 miesięcy zobowiązany był do korzystania z ochrony świadczonej przez dotychczasowego ubezpieczyciela, co nieodzownie łączyło się z obowiązkiem uiszczania składek.

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy zauważyć trzeba, że działając z zamiarem zawarcia umowy ubezpieczenia z nowym ubezpieczycielem, pozwana wprawdzie złożyła w dniu 15 stycznia 2010 roku oświadczenie o wypowiedzeniu umowy z powodem, ale nie zachowała terminu, o którym mowa w cytowanym wyżej przepisie art. 28 ust. 1 ustawy. Tymczasem, biorąc pod uwagę, że okres 12 miesięcy, na który została ona zawarta upłynął w dniu 15 stycznia 2010 roku, stosowne oświadczenie o jej wypowiedzeniu powinno zostać złożone na piśmie nie później niż w dniu 14 stycznia 2010 roku. W tych okolicznościach, wywiedziony przez Sąd Rejonowy wniosek, że w sprawie doszło do zawarcia przez pozwaną kolejnej umowy ubezpieczenia z powodem jest poprawny. Jednocześnie, skoro pozwana nie dopełniła warunku złożenia stosownego oświadczenia, a jednocześnie zawarła umowę z innym ubezpieczycielem doszło do tzw. podwójnego ubezpieczenia, a na pozwanej nadal ciążył obowiązek zapłaty na rzecz powoda składki. Sąd Okręgowy nie traci z pola widzenia, że taka podwójna ochrona wynikająca z dwóch umów ubezpieczenia była dla pozwanej zbędna. Jednocześnie, w ustawie z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w brzmieniu mającym zastosowanie w stanie faktycznym sprawy brak było instrumentu prawnego umożliwiającego rozwiązanie tego problemu, ponieważ regulujący tę kwestię przepis art. 33 ustawy nie przewidywał rozwiązania umowy wobec zaktualizowania się takich przesłanek. W doktrynie wypracowano jednak stanowisko, zgodnie z którym druga z umów ubezpieczenia stanowiła dobrowolną umowę, do której nie miały zastosowania przepisy ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, co pozwoliło na uznanie za dopuszczalne jej rozwiązanie za porozumieniem stron lub odstąpienia od niej na podstawie art. 812 § 4 k.c. (vide: D. Maślak, Komentarz do art. 28 ustawy o

ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych). Niemniej jednak, pozwana z takiego rozwiązania nie skorzystała. Wobec powyższego, przedłużony stosunek ubezpieczeniowy z powodem nadal trwał, a na pozwanej ciążył obowiązek zapłaty składki na jego rzecz.

Przechodząc do zarzutów apelacji koncentrujących się na wysokości należnej powodowi składki stwierdzić trzeba, że są one także chybione. Nie uszło uwadze Sądu Rejonowego, że powód nie przedstawił sposobu wyliczenia dochodzonej pozwem kwoty, mimo że dwukrotnie był do tego wzywany. Jednocześnie, z twierdzeń pozwanej zawartych w sprzeciwie od nakazu zapłaty wynika, że poprzednio uiszczana przez nią składka wynosiła 514 zł. Nie ma racji skarżąca wywodząc, że jej stanowisko Sąd I instancji wadliwie ocenił jako uznanie powództwa do wymienionej kwoty. W ocenie Sądu Odwoławczego, lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku w żadnym razie nie potwierdza takiego poglądu. Zastosowanie znalazł tu jednak przepis art. 230 k.p.c. Powód nie wypowiedział się bowiem co do twierdzeń pozwanej w tym przedmiocie, a biorąc pod uwagę wyniki całej rozprawy można uznać, że przyznał fakt, iż składka wynosiła właśnie 514 zł.

W tym stanie rzeczy, Sąd Okręgowy na mocy art. 385 k.p.c. uznając zarzuty apelacji za bezzasadne, orzekł jak w sentencji.